ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΠΡΟΝΟΙᾼ
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 147

ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΟ ΕΚΟΥΣΙΟΝ

Ἀναβαίνει λοιπὸν ὁ πρότερον μὲν ταπεινὸς Ναζωραῖος τέκτων καὶ νῦν μέγας καὶ θαυμαστὸς ραββῖνος καὶ προφήτης τῆς Γαλιλαίας εἰς τὴν Πόλιν τὴν ἁγίαν, τὴν ἱερὰν πρωτεύουσαν τοῦ προγόνου Αὐτοῦ Δαυῒδ καὶ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ μεγάλου ἐκείνου Πάσχα, ὅπερ ἦτο τὸ κρίσιμον χρονικὸν σημεῖον τῆς ἱστορίας τοῦ Κόσμου. Ἀλλὰ πρὸς τί ἀναβαίνει; μήπως ἵνα ἀνέλθῃ εἰς τὸν θρόνον Δαυῒδ τοῦ πατρὸς Αὐτοῦ; μήπως ἵνα διὰ νέου τινὸς θαύματος μείζονος τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν σημασίαν πάντων τῶν μέχρι τότε ὑπ' Αὐτοῦ τελεσθέντων ἀνατρέψῃ τὴν κρατοῦσαν πολιτικὴν τάξιν; μήπως ἵνα δώσῃ τὸ ἀπὸ τοσούτων αἰώνων προσδοκώμενον σύνθημα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς χώρας καὶ τῆς σκιᾶς τοῦ θανάτου, ἵνα οὗτος ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν Αὐτοῦ κοσμοκρατορήσῃ, καὶ ἀγάγῃ ἐν τρόμῳ τοὺς λαοὺς τῆς Οἰκουμένης εἰς προσκύνησιν τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἐν τῇ Πόλει τῇ ἁγίᾳ;

Ἦλθε λοιπὸν ἡ ἡμέρα τῆς δόξης τοῦ γαλιλαίου Προφήτου; καὶ διὰ τοῦτο ἆρά γε αἱ διδασκαλίαι Αὐτοῦ εἶναι ὑψηλότεραι, τὰ ῥήματα Αὐτοῦ οὐχὶ πλέον ἐν παραβολαῖς ἀλλὰ διαρρήδην καὶ ἀπερίφραστα, οἱ ἔλεγχοι Αὐτοῦ δριμύτεροι, τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ αὐστη-

ρότερον, ἡ ὅλη συμπεριφορὰ Αὐτοῦ κυριαρχικωτέρα, ἡ πρὸς τοὺς ἰδίους μαθητὰς καὶ ἀκολούθους καὶ φίλους τρυφερότης καὶ στοργὴ καταφανεστέρα;

Ναί, ἀνέρχεται ὁ Κύριος εἰς Ἱεροσόλυμα ἵνα δοξασθῇ, ἀναβαίνει εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν ἵνα ὑψωθῇ. Ἀλλὰ διατί λοιπὸν δὲν χαίρει κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς δόξης Του, τοὐναντίον δὲ νέφος μελαγχολίας σκιάζει τὸ συνήθως αἴθριον καὶ ἤρεμον μετωπόν Του, βαρὺς ἐφιάλτης φαίνεται πιέζων τὰ στήθη Του, ἀνεξιχνίαστος ὀδύνη φαίνεται συνταράττουσα ἐκ τῶν βαθυτάτων μυχῶν τὴν καρδίαν Του;

Ἀλλ' εἶναι σαφὴς εἰς τοὺς μελετῶντας τὰς Γραφὰς ἡ αἰτία τῆς συννοίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ βάρος ὅπερ φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων Αὐτοῦ εἶναι ὑπεράνθρωπον, τὸ ἔργον ὅπερ ἀναβαίνει εἰς Ἱερουσαλὴμ ἵνα ἐκπληρώσῃ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως· θὰ τελεσθῶσιν ἐκεῖ τότε πάντα τὰ ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα· καὶ εἶναι τὰ γεγραμμένα ταῦτα τοσοῦτον ὀδυνηρὰ καὶ τοσοῦτον φρικιαστικά, ὥστε καὶ ἁπλῆ αὐτῶν κατανόησις ἄγει εἰς ἔκστασιν τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν. Τὰ ἔθνη καὶ μάλιστα οἱ συνοδεύσαντες Αὐτὸν κατὰ τὴν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνάβασιν Ἕλληνες δὲν ἀγνοοῦσι τὰς τραγικὰς τύχας τοῦ δημιουργοῦ καὶ φωτιστοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀντιπροσώπου δ' ἅμα τῆς ὅλης Ἀνθρωπότητος Προμηθέως, τὴν προσπαττάλευσιν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου καὶ τὸν εἰκονικὸν γῦπα, τὸν ἀεννάως κατατρώγοντα τὰ φιλάνθρωπα αὐτοῦ σπλάγχνα, οὐδὲ τοὺς προφητικοὺς στίχους τοῦ θεοσεβεστάτου περσομάχου Αἰσχύλου

«τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα,
*πρὶν ἂν θεῶν τις **διάδοχος τῶν σῶν πόνων***
φανῇ, θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν
Ἅδην κνεφαῖά τ' ἀμφὶ Ταρτάρου βάθη»,

οὔτε ἀγνοοῦσιν ὅτι κατὰ τὸν θεῖον Πλάτωνα *«ὁ δίκαιος μαστιγώσεται, στρεβλώσεται, δεδήσεται, ἐκκαυθήσεται τὠφθαλμώ, τελευτῶν πάντα κακὰ παθὼν ἀνασχινδηλευθήσεται»*. Καὶ θὰ ἐγνώριζον μετὰ τῶν ἑλληνιζόντων Ἰουδαίων ἐκ τῆς Σοφίας Σολομῶντος τίς ἔμελλε νὰ εἶναι ἡ τύχη τοῦ δικαίου. *«Ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστι καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν, καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα νόμου, καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα παιδείας ἡμῶν. Ἐπαγγέλλεται γνῶσιν ἔχειν Θεοῦ, καὶ παῖδα Κυρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει.*

Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν. Βαρύς ἐστιν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος· ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ καὶ ἐξηλλαγμέναι αἱ τρίβοι αὐτοῦ. Εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν· μακαρίζει ἔσχατα δικαίων καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα Θεόν. Ἴδωμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν τῇ ἐκβάσει αὐτοῦ· εἰ γάρ ἐστιν ὁ δίκαιος υἱὸς Θεοῦ ἀντιλήψεται αὐτοῦ καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρῶν ἀνθεστηκότων. Ὕβρει καὶ βασάνῳ ἐτάσωμεν αὐτόν, ἵνα γνῶμεν τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ καὶ δοκιμάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ. Θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν».

Ἀλλ' ἔτι σαφέστερον ἐγίνωσκον τὰς τύχας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ τῶν προφητῶν αὐτῶν.

Τὸ αἷμα τοῦ πασχαλίου ἀμνοῦ δι' οὗ ἐβάφησαν αἱ θύραι τῶν ἰουδαϊκῶν οἰκιῶν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐκώλυσε τὴν εἰς αὐτὰς εἴσοδον τοῦ ἀγγέλου τῆς καταστροφῆς· καὶ ὁ χάλκεος ὄφις ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῇ ἐρήμῳ παρέσχε σωτηρίαν εἰς τοὺς ἀφανιζομένους σωρηδὸν ἐκ τῶν δηγμάτων τῶν ὄφεων πατέρας αὐτῶν.

Ὁ Ἡσαΐας εἶχεν εἴπῃ περὶ Αὐτοῦ· «*Καὶ εἴδομεν αὐτὸν καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καὶ ἐκλεῖπον παρὰ πάντας ἀνθρώπους. . . Οὕτως τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἐν κακώσει· αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ ἐμαλακίσθη διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν . . . τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν . . . ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ . . . παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη. καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκε καὶ διὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν παρεδόθη*».

Ὁ αὐτὸς προφήτης εἶχεν εἴπῃ· «*Τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων . . .*».

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας εἶχεν εἴπῃ· «*Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· Εἰ καλὸν ἐνώπιον ἡμῶν ἐστι, δότε στήσαντες τὸν μισθόν μου ἢ ἀπείπασθε. Καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν μου* **τριάκοντα ἀργυροῦς**».

Ὁ προφητάναξ Δαυῒδ εἶχεν εἴπῃ· «*Ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι ἃ οὐκ ἐγίνωσκον ἠρώτων με· ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν.*

... Κατ' ἐμοῦ ηὐφράνθησαν καὶ συνήχθησαν· συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγες καὶ οὐκ ἔγνων ... ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμό[ν] ἔβρυξαν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ...».

Ὁ προφήτης Ἀμὼς εἶχεν εἴπη· «*Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρ[ᾳ] καὶ δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρ[ᾳ] τὸ φῶς· καὶ μεταστρέψω τὰς ἑορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος καὶ πάσας τὰ[ς] ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον, καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὀσφὺν σάκκον κα[ὶ] ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα· καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὀδύνης. Ἰδού, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λιμὸν ἄρτο[υ] οὐδὲ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ...*»

Ὁ Προφητάναξ εἶχεν εἴπη· «*Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου πρόσχες μο[ι] ἵνα τί ἐγκατέλιπές με; Ἐγὼ δέ εἰμι σκώληξ καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπου καὶ ἐξουθένημα λαοῦ. Πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλήν. Ἤλπισεν ἐπ[ὶ] τὸν Κύριον· ρυσάσθω αὐτὸν ὅτι θέλει αὐτόν!*»

Πρὸς ταύτην τὴν ὕψωσιν ἀναβαίνει εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ γαλιλαῖο[ς] Προφήτης, ταύτης τῆς δόξης ὁ φωτοστέφανος θὰ περιβάλῃ μετ' ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς ἀτιμώσεως τὸ μελαγχολικὸν πρόσωπόν Του.

Ἄγγελος εὐηγγελίσατο εἰς τὴν Παρθένον τὴν γέννησιν Αὐτοῦ[·] στρατιαὶ οὐράνιαι ἐδοξολόγησαν Αὐτὸν γεννηθέντα· μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ ποιμένες ἰουδαῖοι προσεκύνησαν Αὐτόν, καὶ προφῆται ἐδοξολόγησαν τὸν Θεὸν ὅτι ἠξιώθησαν νὰ λάβωσιν Αὐτὸν βρέφος ἐ[ν] ταῖς ἀγκάλαις. Ὁ μέγιστος ἐν γεννητοῖς γυναικῶν καὶ ἔσχατος τῶ[ν] προφητῶν τῆς ΠΔ Ἰωάννης προεκήρυξε μετάνοιαν τοῖς λαοῖς κα[ὶ] ἑτοιμασίαν πρὸς ὑποδοχὴν Αὐτοῦ, οὗτινος ὁ ἴδιος δὲν ἦτο ἄξιος ν[ὰ] λύσῃ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος, Ὅστις κρατεῖ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρ[ὶ] ἵνα καθαρίσῃ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, συνάγων τὸν σῖτον εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ κατακαίων τὰ ἄχυρα ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ, Ὅστις εἶναι ὁ ἀμνὸ[ς] τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ βαπτίζων τοὺς ἀνθρώπους ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

Ἀπὸ τῆς δημοσίας ἐμφανίσεώς Του παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἐν τ[ῷ] βαπτίσματι μέχρι τῶν ἡμερῶν τούτων, καθ' ἃς ἀνέβαινε σύννους εἰ[ς] τὴν Ἱερουσαλὴμ ἵνα ὑποστῇ πάντα τὰ ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, διῆλθεν ἐπανειλημμένως ὁ ταπεινὸς ἐκ Ναζαρὲτ τέκτων τὴν Παλαιστίνη[ν]

ιᾶσαν συγχωρῶν τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων, θεραπεύων πᾶσαν
ιὐτῶν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν, ἰδίᾳ δὲ ἀποκαλύπτων τὰ μυστή-
ιια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πατάσσων τὴν γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στό-
ιατος Αὐτοῦ. Τὰ πλήθη τὰ ἄκακα συνωθοῦντο περὶ Αὐτὸν διψῶντα
οὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐκπορευομένους ἐκ τῶν ἀχράντων χει-
έων Του, θαμβούμενα ἐκ τοῦ ὑπερόχου βίου Του, κατάπληκτα ἐκ
ῶν ὑπερφυῶν σημείων τῆς θείας Αὐτοῦ δυνάμεως. Αὐτὸς ἦν ὁ θρέ-
ιας ἐπανειλημμένως ἐν τῇ ἐρημίᾳ τὰς χιλιάδας τῶν ἀκολουθησάντων
ιὐτὸν δι᾽ ὀλίγων ἄρτων. Αὐτὸς ἦν ὁ καθαρίζων ἐν τῷ λόγῳ τῆς
υνάμεως Αὐτοῦ τοὺς λεπρούς, ὁ ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν τυ-
ιλῶν, ὁ ἀνεγείρων ἐκ τοῦ κραββάτου τοὺς παραλύτους. Αὐτὸς ἦν ὁ
αὶ μακρόθεν καὶ ἐγγύθεν ἐν μόνῳ τῷ λόγῳ Του ὡς παντοδύναμος
Θεὸς παρέχων δωρεὰν τὴν ἀντιμισθίαν τῆς πίστεως τῶν ἀνθρώπων,
ἐπιβάλλων ὑπακοὴν καὶ εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως· Αὐτὸς ἦν ὁ
γείρας καὶ νεκρούς, τὸν υἱὸν τῆς χήρας ἐν Ναΐν, τὸ θυγάτριον τοῦ
ιαείρου, τὸν τετραήμερον ἤδη νεκρὸν καὶ ὀδωδότα Λάζαρον, καὶ
ποδείξας ὅτι εἶχε καὶ «τὸ κράτος τοῦ Ἅδου καὶ τοῦ θανάτου».
ιὐτὸς ἦν ὁ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπολύτῳ μηνύσας τῷ ἐν τῇ φυλακῇ Ἰω-
ιννῃ, λέγων· «Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέ-
ετε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται
αὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται».

Οὗτος ἦν ὁ μέγας διδάσκαλος, ὅστις ἀνέβαινε νῦν σύννους εἰς
Ἱερουσαλήμ, ἵνα συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως διὰ τῆς
πὶ τοῦ σταυροῦ θυσίας Ἑαυτοῦ, ἥτις ἦτο ἡ ὕψωσις ἅμα καὶ δόξα
Του, ἐν ᾧ οἱ συνοδεύοντες Αὐτὸν Μαθηταὶ καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες Γα-
ιλαῖοι ἐφαντάζοντο ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ λαοῦ
ου καὶ νὰ ἀναγορευθῇ βασιλεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ διάδοχος Δαυῒδ τοῦ
ιατρὸς Αὐτοῦ.

Θὰ εἰσέλθῃ ἐπευφημούμενος εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν ὡς ὁ ἐρχόμενος
ν ὀνόματι Κυρίου, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ συλληφθῇ ὡς λῃστὴς
ατὰ διαταγὴν τῶν ἀρχόντων τοῦ ἔθνους Του καὶ διὰ προδοσίας
ντὶ 30 ἀργυρίων, καὶ θὰ καταδικασθῇ εἰς θάνατον ὡς ποιῶν ἑαυτὸν
Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ θὰ παραδοθῇ εἰς τὴν ξένην ἀρχήν, καὶ ἀφ᾽ οὗ
ολαφισθῇ καὶ ἐμπτυσθῇ καὶ μαστιγωθῇ καὶ πίῃ μέχρι τρυγὸς τὸ
οτήριον τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ταπεινώσεως, θὰ σταυρωθῇ ἐν

μέσῳ δύο ληστῶν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ περὶ Αὐτοῦ γραφαί. Καὶ ἐπ τοῦ σταυροῦ ὢν καὶ ἀγωνιῶν ἐν ταῖς ὀδύναις τοῦ βαθμιαίου ἀνθρω πίνου θανάτου θὰ ἐκμυκτηρισθῇ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ Το διὰ τὴν ἐπὶ τὸν Θεὸν πεποίθησίν Του, διὰ τὴν ἰδίαν Αὐτοῦ θεό τητα, ἣν διετράνωσαν τοσαῦτα ἀπὸ τριετίας σημεῖα καὶ τέρατα, ἐν ἡ ἄψυχος κτίσις θὰ πενθήσῃ ἐπὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ θανάτῳ τοῦ ἐναν θρωπήσαντος Δημιουργοῦ της, καὶ θὰ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος, καὶ θὰ σχι σχῇ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ, καὶ θὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ τάφοι καὶ θ ἐγερθῶσι προσκαίρως οἱ κεκοιμημένοι ἅγιοι.

Αὗται πᾶσαι αἱ ἔννοιαι ἀντιβάλλονται ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Θεαν θρώπου πρὸς τὰ μεγάλα ἀποτελέσματα τῆς θυσίας Του, τὴν ἀπολύ τρωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμαρτίας, τὴ εἰς Ἅδου κάθοδον καὶ τὸ κήρυγμα πρὸς τοὺς ἐκεῖ ἀπ᾽ αἰῶνος τηρου μένους, τὴν θριαμβικὴν κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν ἀνάστασιν καὶ τὴ ἀποστολὴν τῶν μαθητῶν εἰς διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου ἀνὰ τὰ πέρατ τῆς Οἰκουμένης, καὶ προκαλοῦσι τὴν σύννοιαν τῆς μορφῆς Αὐτο κατὰ τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀνάβασιν, τὴν ὑψηλὴν ἐκείνην σύννοια ἥτις προοδοποιεῖ χαρακτηριστικῶς τὰς μεγάλας ἀποφάσεις καὶ τὰ μεγάλας θυσίας.

Κλίνωμεν, ἀδελφοί, εὐλαβῶς τὰς κεφαλὰς καὶ τὰ γόνατα ἐνώπιο τοῦ ἀναβαίνοντος εἰς τὸ πάθος τὸ ἑκούσιον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶ Θεανθρώπου· ἱκετεύσωμεν ἵνα ἐνισχύσῃ ἡμᾶς ὥστε νὰ ἀποβῶμεν ἄξι τῆς χάριτος Αὐτοῦ τῆς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ δαψιλευθείσης εἰς τὸ ἄνθρωπον· καὶ μεταγγίσαντες τὴν ἀνυπέρβλητον Αὐτοῦ ἀγάπην ε τὰς καρδίας ἡμῶν, ἂς προσπαθήσωμεν νὰ προκαλέσωμεν ἐντὸς ἡμῶ αὐτῶν τὸν σωτήριον σεισμόν, τὸν ἀνατρέποντα τὸ οἰκοδόμημα τ ἁμαρτίας καὶ ἐγείροντα ἐκ μέσου τῶν ἐρειπίων αὐτοῦ εἰς νέαν ζωὴ τὰς τέως νεκρὰς ψυχάς μας. Καὶ οὕτω κεκαθαρμένοι καὶ πλήρε τῆς χάριτος τοῦ Αἴροντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου ***ἄνω σχῶμ τὰς καρδίας***, μάλιστα ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὅτε τὸ κάλλιστον κ φιλανθρωπότατον καὶ θεοσεβέστατον τμῆμα τῆς ἀνθρωπότητος, κ μετὰ τούτου καὶ ἡμεῖς βαρὺν τὸν σταυρὸν ἡμῶν αἴροντες ἀμυν μεθα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν. Ἄνω σχῶ μεν τὰς καρδίας· εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Πιστεύομεν εἰς Χριστὸν ὄχι μόνον σταυρωθέντα καὶ ταφέντα, ἀλλὰ καὶ ἀναστάντα. Καὶ ἡ πίστις αὕτη εἰς τὴν ἀνάστασίν Του ἀπορρέει ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ ἱερὸν κῦρος τῶν ἁγίων Γραφῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πιστοποίησιν, τὴν ὁποίαν, κατὰ τὸν λαμπρότερον καὶ πανηγυρικώτερον τρόπον, παρέχει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα σειρὰ ὅλη βεβαιώσεων, αἵτινες δύναντα ν᾽ ἀποτελέσωσιν ἀκαταμάχητον ἀπόδειξιν περὶ τῆς αὐθεντικότητος μιᾶς ἱστορικῆς πληροφορίας καὶ ἑνὸς ἱστορικοῦ γεγονότος.

Γνωρίζομεν ἐκ τῶν Εὐαγγελιστῶν ὅτι τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν σταύρωσιν καὶ τὴν ταφὴν τοῦ Ἰησοῦ εὑρέθη κενὸς ὁ τάφος του, ἂν καὶ ἐφυλάσσετο κατὰ τὸν αὐστηρότερον τρόπον ἀπὸ ὁλόκληρον κουστωδίαν. Πληροφορούμεθα ἀκόμη ἀπὸ τοὺς αὐτόπτας, ἀπὸ τοὺς αὐτηκόους, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνεφανίσθη πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὴν ἀνάστασίν του, ὅτι τοῖς ἐπέδειξε τοὺς τύπους τῶν πληγῶν του, ὅτι ἔδωκεν αὐτὰς εἰς ψηλάφησίν των, ὅτι τοῖς ὡμίλησεν, ὅτι ἔφαγεν ἐνώπιόν των, ὅτι ἐπανέλαβε πολλάκις τὰς ἐμφανίσεις του, καὶ ὅτι τοὺς συνανεστράφη ἐπανειλημμένως, ὅτι ἐπανέλαβε τὰς πρὸς αὐτοὺς διδασκαλίας καὶ ἐπαγγελίας του, καὶ ὅτι τέλος, ἐκ μέσου των, καὶ ὑπ᾽ αὐτὰ τὰ ὄμματά των, ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανούς.

Τὴν ἱστορικὴν ταύτην πληροφορίαν καὶ βεβαίωσιν μᾶς παρέχει καὶ ἡ σημερινὴ περικοπὴ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων. Ὁ συγγραφεύς των Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ἦτο ἰατρός. Λόγῳ ἑπομένως τῆς ἐπιστημονικῆς διανοητικότητός του δὲν θὰ ἐδέχετο, κατὰ τὴν σύγχρονον ἐκείνην ἐποχὴν τῶν αὐτοπτῶν καὶ αὐτηκόων, τὴν πίστιν εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ, ἐὰν δὲν ἐβασάνιζε καλῶς τὰς περὶ αὐτῆς πληροφορίας καὶ δὲν ἐπανεπαύετο τελείως εἰς τὸ ἀποδεικτικόν των κῦρος. Ἰδοὺ δὲ ποῖον ὑπῆρξε καὶ πῶς διατυποῦται, κατὰ τὸν βεβαιωτικώτερον τρόπον, τὸ ἀδίστακτον πόρισμα τῆς ἱστορικῆς ἐξακριβώσεώς του. «Οἷς (ἀποστόλοις) καὶ παρέστησεν (ὁ Ἰησοῦς) ἑαυτὸν ζῶντα, μετὰ τὸ παθεῖν αὐτόν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, *δι᾽ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ*».

Τί σημαίνει τό: *«ὀπτανόμενος;»* ὅτι ἐνεφανίζετο, ὅτι ἐπαρουσιάζετο πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ ἐβλέπετο ὑπ᾽ αὐτῶν ὅτι τοῦτο διήρκεσε καὶ ἐπανελαμβάνετο ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας· καὶ ὅτι δὲν ἐνεφανίζετο μόνον πρὸς στιγμήν, διὰ νὰ ἐξαφανισθῇ ἀμέσως, ἀλλ᾽ ὅτι *καὶ τοὺς ἐδίδασκεν ἑκάστοτε,* ὅτι ἑπομένως εἰς πᾶσάν του ἐμφάνισιν, καὶ διέμενε μαζῆ των ἀρκετὸν χρόνον. Ἰδοὺ λοιπὸν διὰ τί ἐπίστευσαν οἱ ἀπόστολοι· ἐπίστευσαν διότι τοὺς ἐπεβλήθη ἡ πίστις ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των, ἀπὸ τὰς ἀκοάς των, ἀπὸ τὴν ἄμεσον ἀντίληψίν των, ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἰησοῦ, πιστοποιημένην κατὰ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπον τόσον διὰ τὸ πνεῦμά των, ὅσον καὶ διὰ τὰς αἰσθήσεις των. Καὶ δὲν θὰ ἐπίστευον μόνον ἐὰν ἦσαν κωφοὶ καὶ τυφλοὶ καὶ μὲ πλήρη κατάργησιν τῶν διανοητικῶν των δυνάμεων.

Καὶ ἂς μὴ νομίσῃ κανεὶς ὅτι ἡ πίστις εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ ἐδυσκολεύθη καὶ τὸ παραμικρὸν μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου. Ἀπ᾽ ἐναντίας οἱ αἰῶνες, οἱ ὁποῖοι διέρρευσαν ἔκτοτε, ὄχι μόνον δὲν ἠλάττωσαν, ἀλλὰ καὶ ηὔξησαν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα φέρουν πρὸς τὴν ἁγίαν ταύτην καὶ ἀληθῆ καὶ ζωοποιὸν πίστιν. Πιστεύομεν ὅτι ἀνέστη Χριστός, ἐπειδὴ τὸ προεῖπον μὲ τὸ θεόπνευστον κῦρός των αἱ ἅγιαι Γραφαί, ἐπειδὴ τὸ προεῖπε μὲ τὸ θεϊκὸν κῦρός του αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐπειδὴ τὸν εἶδον ἀναστάντα αὐτοὶ οἱ ἀπόστολοί του ὑπὸ ὅρους, οἱ ὁποῖοι καθιστοῦν ἀπολύτως βεβαίαν τὴν ἀντίληψίν των ταύτην διὰ πάντα χρόνον καὶ πᾶσαν γενεάν· καὶ ἐπειδὴ μόνον ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ ἐξηγεῖ τὴν ἱστορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἀληθὲς θαῦμα εἰς τὸν ροῦν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, θαῦμα ἀνεξήγητον διὰ καθαρῶς ἀνθρωπίνων συνθηκῶν.

Τί φωνάζουν οἱ ἀπόστολοι, οἱ ὁποῖοι διὰ μιᾶς ἀπὸ ἀσόφων ἔγειναν σοφοί, ἀπὸ δειλῶν καὶ ἁπλοϊκῶν ἁλιέων δυνατοὶ εἰς τόλμην, εἰς αὐταπάρνησιν, εἰς διδαχήν, εἰς πειθῶ, μέχρι τοῦ νὰ φέρουν πρὸς τὴν πίστιν ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας μὲ ἓν των κήρυγμα, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐστάθησαν οἱ πρωτεργάται καὶ οἱ πρωταθληταὶ τῆς μεγάλης μάχης, ἀλλὰ καὶ τῆς μεγάλης νίκης κατὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου; Τί φωνάζουν αἱ ἠθικαί, πνευματικαί, οἰκογενειακαί, κοινωνικαί, ἠθικοπολιτικαὶ διεθνεῖς ἀνακαινίσεις, τὰς ὁποίας, ἀρχίσασα ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων, προχωρήσασα εἰς τὴν Σαμάρειαν, ἐξελθοῦσα ἀπὸ τὰ ὅρια

τῆς Ἰουδαίας, φθάσασα εἰς τὴν Δαμασκόν, εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, τὴν Θεσσαλονίκην, διευθυνθεῖσα πρὸς τὰς Ἀθήνας, τὴν Κόρινθον, τὰς Πάτρας, τὴν Ῥώμην, ἐπιβληθεῖσα εἰς τὰ κάλλιστα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος, ἐκπολιτίσασα βαρβάρους καὶ ἀποτελοῦσα διὰ τῶν αἰώνων τὴν κρατίστην ἐκπολιτιστικὴν δύναμιν, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιτελῇ καὶ νὰ ἐμφανίζῃ ἡ πίστις εἰς τὸν Ἰησοῦν; Τί φωνάζουν τὰ τέλεια ἠθικὰ πρότυπα, τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ πίστις αὕτη, ἡ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουσα ζωὴ τοῦ φωτός, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀδελφότητος, τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτῆς ἐμφάνισις ὄχι μόνον τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων λαῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑψηλοτέρων καὶ ἐκλεκτοτέρων ἐργατῶν τῆς διανοίας καὶ τῆς τέχνης; Τί φωνάζουν τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα, ἀπομακρυνόμενα ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ, ἐλαττώνουν ἢ καὶ ἐξαλείφουν τὰ κεφάλαια τοῦ πολιτισμοῦ των, καὶ τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα, μὲ τὴν θερμότητα τῆς πίστεώς των, αὐξάνουν τὴν ἐσωτερικὴν εὐημερίαν των, ἐμπεδώνουν τὴν ἐλευθερίαν των καὶ προσφέρουν τὴν ζωήν των πρὸς συντήρησιν τῶν πολυτιμοτέρων ἰδεωδῶν τῆς ἀνθρωπότητος; Ἓν φωνάζουν καὶ σαλπίζουν, καὶ διαλαλοῦν. Καὶ τοῦτο τὸ φωνάζει, τὸ σαλπίζει, τὸ διαλαλεῖ μὲ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον καὶ ἡ ἰδική μας ἱστορία. Ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς ἀνέστη, διὰ νὰ εἶνε, ὡς καὶ εἶνε ἡ ὁδός, ἡ ζωή, τὸ φῶς, ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνίας, τοῦ ἔθνους, τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ὅτι τότε μόνον αὕτη θ' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς μάστιγας, αἱ ὁποῖαι περιοδικῶς τὴν πλήττουν, ὅταν οἱ λαοὶ καὶ οἱ ἡγέται τῶν δεχθοῦν ἐντός των καὶ ἐφαρμόσουν εἰς τὰς ὅλας σχέσεις των τὸ εὐαγγελικὸν πνεῦμα διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ἰησοῦς ἦλθε νὰ ἱδρύσῃ ***τὴν μίαν ποίμνην ὑπὸ τὸν ἕνα ποιμένα.***

Ο ΠΑΝΙΕΡ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΠΑΤΡΑΣ

Τῇ πρωΐᾳ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Μελέτιος ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν μεταβαίνων εἰς τὴν Πελοποννησιακὴν Μητρόπολιν διὰ τοῦ Σ. Π. Α. Π. ἐπ' εὐλογίᾳ τοῦ αὐτόθι χιστεπωνύμου πληρώματος.

Ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, δι' ὧν διῆλθεν ἡ ἁμαξοστοιχία, ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιό-

της ἐγένετο δεκτὴ μετὰ θερμοτάτων ἐκδηλώσεων σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης ἐκ μέρους τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Ἰδιαιτέρως ἐν Αἰγίῳ, τὰ πλήθη ἐν πανηγυρικῇ συρροῇ ἔχοντα ἐπὶ κεφαλῆς τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν ἱ. κλῆρον τῆς πόλεως ὡδήγησαν τὸν Σεβασμιώτατον μέχρι σημαιοστολίστου ἐξέδρας ἐπίτηδες κατασκευασθείσης, ἔνθα ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Σουλιώτης προσεφώνησεν Αὐτὸν διὰ λόγου πλήρους πατριωτικῶν ἐξάρσεων. Ὁ Παν. Μητροπολίτης ἀπαντῶν ηὐχαρίστησε θερμῶς τὴν πόλιν τοῦ Αἰγίου διὰ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν, στρέψας δὲ τὸν λόγον εἰς τὸν μέγαν περὶ πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς Φυλῆς ἀγῶνα, εἰς ὃν τὸ Ἔθνος ἀπεδύθη πάνοπλον, ὑπέμνησεν ὅτι πάντοτε οἱ Ἕλληνες ἠγωνίσθησαν ἀγῶνα ὑπὲρ ἰδεωδῶν ἱερωτάτων καὶ ἁγιωτάτων, ἑπομένως ἦτο ἀδύνατον νὰ καθυστερήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν ἐξαιρετικὴν περίστασιν παρασκευασθεῖσαν ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας πρὸς συμπλήρωσιν μὲν τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως πρὸς ἐξυπηρέτησιν δὲ τοῦ παγκοσμίου ἰδεώδους περὶ ἐλευθερίας καὶ δικαιοσύνης ἀτόμων καὶ ἐθνῶν.

Ἡ ἁμαξοστοιχία ἔφθασεν εἰς Πάτρας τὴν 8.30′ μ. μ., μυριάδες δὲ λαοῦ κατέκλυζον τὰς περὶ τὸν σταθμὸν μεγάλας πλατείας, τὰ ὁποίας ἐφώτιζεν ἰσχυρὸς προβολεὺς πολεμικοῦ πλοίου ἐκ τοῦ λιμένος. Τὴν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα ὑπεδέχθησαν κατελθοῦσαν τῆς σιδ. ἁμάξης ὁ ἱερὸς τῆς πόλεως κλῆρος ἐνδεδυμένος τὰ ἱερὰ ἄμφια, ὁ Νομάρχης, ὁ ἀντιστράτηγος διοικητὴς τοῦ γ′ στρατιωτικοῦ σώματος, ὁ Δήμαρχος, τὸ δικαστικὸν σῶμα, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαί, προπορευομένου δὲ τοῦ ἱεροῦ κλήρου κατηυθύνθησαν εἰς τὸν καθεδρικὸν ναόν, ὅπου ἐψάλη δοξολογία, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὁ Μητροπολίτης ἀπηύθυνε χαιρετιστήριον προσλαλιὰν πρὸς τὸ πυκνότατον ἐκκλησίασμα. Ηὐχαρίστησε τὸν λαὸν καὶ τὰς ἀρχὰς διὰ τὴν γενομένην αὐτῷ θερμὴν ὑποδοχήν, ἐπήνεσε τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ζωηροῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος, ἐξέφρασε τὴν συγκίνησίν του ἐπὶ τῷ ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὴν πόλιν τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα συνεδέθη ἀρρήκτως, διὰ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ πρὸς τὴν ἐθνικὴν παλιγγενεσίαν, ἐμνήσθη τῆς δόξης τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ διδάσκαλος τῆς Ἀχαΐας καὶ τῆς ὅλης Ἑλλάδος Παῦλος ἔλαβε τὴν εἰκόνα διὰ νὰ παραστήσῃ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν τὸν ὁποῖον ἠγωνίσθη καὶ τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἐτέλεσε καὶ τὸν ἀμαράντινον στέφανον τὸν ὁποῖον περιμένει ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δικαιοκρίτου Θεοῦ, καὶ συνδέσας πρὸς ταύτην τὴν νέαν δόξαν τῆς ἁγίας Λαύρας, προσέθηκεν ὅτι πάντοτε ὁ νοῦς του εὑρισκομένου ἐπὶ τῶν ὀρέων Σιὼν ἐφέρετο ἀπὸ τῆς Ναζαρὲτ εἰς τὴν Λαύραν, καὶ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας τῆς Πελοποννήσου ἐν θαυμασμῷ καὶ εὐλαβείᾳ πρὸς τὰ ὁλοκαυτώματα τὰ ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, καὶ κατέληξεν εἰπὼν ὅτι πάντως εἶναι εὔνοια Θεοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν γενεὰν τὸ ὅτι εἰς ἡμᾶς ἐπεφυλάχθη ὑπὸ τῆς χάριτος Αὐτοῦ νὰ συμπληρώσωμεν τὸ ἔργον τῶν γιγαντομάχων τοῦ 1821. Ἐὰν δὲ πρὸς στιγμὴν ἐλοξοδρομήσαμεν, τοῦτο ἐγένετο πάντως διὰ νὰ λάβωμεν πληρεστέραν συνείδησιν, διὰ τῆς ὑπερνικήσεως μεγαλειτέρων δυσχερειῶν, τοῦ ὅτι οὐχὶ ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς τὸ δῶρον τῆς ἐλευθερίας.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ εὐρυχωροτέρῳ ναῷ τῆς πόλεως, τῷ τῆς Παντανάσσης, καταπλημμυρισμένῳ ὑπὸ εὐσεβοῦς λαοῦ, τοῦ ὁποίου μέγα μέρος συνωθεῖτο εἰς τὰ προπύλαια καὶ τὴν

αὐλήν. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὡμίλησε διὰ μακρῶν πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα, ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς, περὶ τῆς σχέσεως ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ἐλευθερίας. Ἀναβαίνει, εἶπεν, ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν μοναδικὴν ὑπὲρ τῆς Ἀνθρωπότητος θυσίαν καὶ εἰσέλθῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰς τὴν αἰώνιον Αὐτοῦ βασιλείαν· ἀλλ' οἱ ἀκολουθοῦντες Αὐτῷ δώδεκα ἐπίλεκτοι Ἰσραηλῖται, νήπιοι ἀκόμη τὸ φρόνημα, εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἐννοήσωσι ποῦ ἀναβαίνει, καὶ φανταζόμενοι, ὡς πατριῶται ἑβραῖοι βαρέως φέροντες τὸν ἐπὶ τοῦ ἔθνοὺς των ζυγὸν τῆς Ρώμης, ὅτι ἀναβαίνει εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διὰ νὰ ἐκδιώξῃ θαυματουργικῶς τοὺς Ρωμαίους ἀπὸ τῆς Πατρίδος αὐτῶν καὶ νὰ γίνῃ βασιλεὺς ἐπίγειος, διάδοχος τοῦ Δαυῒδ καὶ τοῦ Σολομῶντος, ζητοῦσι θέσεις ὑπουργικάς, διαπληκτιζόμενοι περὶ πρωτοκαθεδρίας ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων. Περιέγραψε τὴν τότε πολιτικὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ, κατάστασιν δουλείας σκληρᾶς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἔνδοξον τοῦ λαοῦ τούτου παρελθόν, ἐτόνισε τὰς πατριωτικὰς προσπαθείας Ἰησοῦ τοῦ ἀπὸ Ναζαρὲτ πρὸς σωτηρίαν πρὸ παντὸς τοῦ Ἔθνους ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ ὁποίου ηὐδόκησε νὰ παρουσιασθῇ ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ἄνθρωπος ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπέμνησε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου πρὸς αὐτοὺς «γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» διὰ νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης διαμαρτυρίας αὐτῶν «σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε» καὶ τῆς μετ' ὀλίγον ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου διακηρύξεως αὐτῶν «οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ Καίσαρα» ὅτι λαὸς ἐστερημένος ἐσωτερικῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τύχῃ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ δώρου τῆς ἐξωτερικῆς, τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας. Ὑπέμνησεν ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἄλλο μέγα ἐξ ἴσου καὶ ἔνδοξον ἔθνος, τὸ ἑλληνικόν, εὑρίσκετο ὑπὸ τὸν αὐτὸν τῆς Ρώμης ζυγόν, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ὁ μὲν λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀποκρούσας τὰ διδάγματα τῆς ἐν Χριστῷ ἠθικῆς ἐλευθερίας ὄχι μόνον δὲν εἶδεν ἑαυτὸν πολιτικῶς ἐλεύθερον ἐν τῇ Πατρίδι αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ διατελεῖ ἔκτοτε ἐπὶ δισχίλια ἔτη πλάνης ἀνὰ τὸν κόσμον ἅπαντα, μόλις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, χάρις εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν ἐπανευρὼν τὴν ἐλπίδα ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, ὁ δὲ ἑλληνικὸς λαὸς μετὰ προθυμίας ἀποδεξάμενος τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀνακτήσας τὴν ἠθικὴν ἐλευθερίαν εἶδεν ἑαυτὸν διὰ θαύματος ἱστορικοῦ ἐπανακτήσαντα μετὰ τῆς ἠθικῆς καὶ τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν διὰ τῆς ἱδρύσεως μεγάλης καὶ κραταιᾶς βασιλείας, ἥτις ἐπὶ χιλιετηρίδα ὁλόκληρον κρατοῦσα τὸν σταυρὸν καὶ τὸ ὅπλον εἰς χεῖρας ὑπερήσπισε τὸν ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν καὶ ἔπεσε τότε μόνον ὅταν εἶχε ἔλθῃ ἡ στιγμὴ ὅπως ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῆς λάβωσι ταῦτα ἄλλοι λαοὶ καὶ ἄλλα ἔθνη πρὸς σωτηρίαν ἑαυτῶν καὶ τοῦ κόσμου ὅλου. Ὅταν δὲ πάλιν μετὰ τεσσάρων αἰώνων δοκιμασίαν ἀνεγεννήθη διὰ τῶν παθημάτων καὶ τῶν θλίψεων, ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ ὑπὸ τὴν ὤθησιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἠθικῆς ἐλευθερίας ὡς ἔθνος νέον, πλῆρες ζωῆς καὶ δυνάμεως, μαχόμενον ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ καὶ τοῦ κόσμου ὅλου ἀπελευθερώσεως. Καὶ πρέπει πάντως νὰ εὐγνωμονῶμεν τὸν Κύριον τῆς δόξης ὅτι ηὐδόκησε νὰ ἐπιβραδύνῃ τῆς ὅλης Ἑλλάδος τὴν ἀπελευθέρωσιν διὰ νὰ μετάσχῃ καὶ ἡ Ἑλλὰς διὰ τοῦ ὑπὲρ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἀγῶνος τοῦ μεγάλου καὶ παγκοσμίου ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀτόμων καὶ ἐθνῶν. Δὲν θὰ φανῶμεν, ἀνεφώνησεν, ἀνάξιοι τῶν ἐθνικῶν μας παραδόσεων· τοὐναντίον ἐπανευρόντες τὸν δρόμον τῆς δόξης, τὸν

ὁποῖον πρὸς στιγμὴν ἐφάνημεν ἀπολέσαντες, θὰ δείξωμεν καὶ πάλιν εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες καὶ μόνον ὡς Ἕλληνες θέλομεν νὰ ζήσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἡ Α. Πανιερότης ἀνεχώρησε τὴν ἐπιοῦσαν δι' Ἀθήνας, ἐδόθη δ' Αὐτῷ καὶ αὖθις εὐκαιρία νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸ προπέμπον Αὐτὸν πλῆθος ἀπὸ τῆς σιδηροδ. ἁμάξης. Ἐπανελθὼν δὲ τὴν ἑσπέραν εἰς Ἀθήνας ἀπηύθυνε πρὸς τὸν νομάρχην Πατρῶν κ. Τσιριμῶκον τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα·

«Ἐπανελθὼν εἰς τὴν ἕδραν μου πλήρης ζωηρῶν ἐντυπώσεων ἐκ τοῦ μέχρι Πατρῶν ταξειδίου μου ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω δι' ὑμῶν εἰς τὰς ἀρχὰς πάσας καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸν τὰς θερμάς μου εὐχαριστίας διὰ τὰς ἐκδηλώσεις τὰς αἰσθηματικάς, ὧν ἐγενόμην ἀντικείμενον εἰς ὅλους τοὺς σταθμοὺς τῆς διελεύσεώς μου καὶ μάλιστα ἐν Πάτραις, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλην χαράν, ἣν ᾐσθάνθην βεβαιωθεὶς αὐτοπροσώπως περὶ τοῦ μεγάλου θησαυροῦ τῆς εὐλαβείας καὶ φιλοπατρίας, ὅστις ἐγκρύπτεται εἰς τὰ στήθη τοῦ λαοῦ μας.

»Ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ πάντας οὐράνιον εὐλογίαν».

ΤΟ ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Β'.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων εἴδομεν ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία δὲν ἔμεινεν εὐχαριστημένη ἐκ τῆς γενομένης τροποποιήσεως τοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ Πάπα Γρηγορίου ιγ'. Ὁ Πατριάρχης ΚΠόλεως Ἱερεμίας β' μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς τὴν πρὸς τὸν Δόγην τῆς Ἐνετίας ἐπιστολὴν προέβη καὶ εἰς ἐπίσημον διατύπωσιν τῆς γνώμης τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πολλῷ μᾶλλον ὅτι καὶ οἱ Ἀρμένιοι πιεζόμενοι ὑπὸ ἀπεσταλμένων τοῦ Πάπα νὰ δεχθῶσι τὸ νέον ἡμερολόγιον ἐζήτουν τὴν γνώμην αὐτῆς. Τῇ 20ῇ Νοεμβρίου 1583 ὁ Πατριάρχης ἐξέδωκε συνοδικὴν ἀπόφασιν ὑπογραφεῖσαν καὶ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Σιλβέστρου (1569-1590) δι' ἧς κατεδίκαζε τὴν γενομένην μεταρρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου[1]. Ἐν δὲ τῇ σχετικῇ ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ ἐπιστολῇ, ἣν ἐξέδωκεν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, ἔλεγεν ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐσκανδαλίζοντο καὶ

[1] *Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου*, Τα μετὰ τὴν ἅλωσιν. Ἐν ΚΠόλει 1870 σ. 121.

οἱ Ἀρμένιοι, οὓς πιέζει ὁ Πάπας νὰ δεχθῶσι τὸ ἡμερολόγιον, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν οὐδεμίαν ἔχει ἐξουσίαν. Ὁ Πάπας δέον νὰ ἄρχῃ τῶν ἑσπερίων μὴ βιάζων τινά, ἀλλὰ καὶ μὴ σκανδαλίζων καὶ αὐτοὺς τοὺς ἑσπερίους διὰ καινοτομιῶν. Διαβεβαιοῖ δ' ὁ Πατριάρχης ὅτι δὲν εἶναι ἀσύστατον τὸ κρατοῦν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ Πασχάλιον καὶ ὅτι κακῶς ἀφῃρέθησαν ὑπὸ τῶν ἀστρονόμων τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης αἱ δέκα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, «βέλτιον δὲ ἦν αὐτοῖς μὴ καινοτομεῖν καὶ τὰ τοιαῦτα μεταποιεῖν καὶ ταῖς Ἐκκλησίαις Χριστοῦ στάσεως αἰτίους γίνεσθαι οὐ μετρίας προξένους, ἢ κἂν βίαν μὴ ἐπάγειν ἕνεκα τοιούτων ἅπερ τολμῶσιν»[1].

Καὶ ἐκ τῆς ἐπισήμου ταύτης πράξεως τῆς ὀρθοδόξου Καθολικῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐκκλησίας καταφαίνεται ὅτι δὲν θὰ ἐδέχετο τὸ ἡμερολόγιον ὡς ἐτροποποιήθη αὐτογνωμόνως ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης. Ταυτοχρόνως δὲ ὁ διαπρεπὴς Πρωτοσύγκελλος τότε τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Πηγᾶς ἀνέλαβε καὶ ἐπιστημονικῶς νὰ ἐπικρίνῃ τὴν γενομένην τροποποίησιν τοῦ ἡμερολογίου. Ἤδη δὲ τῷ 1582 γράψας εἰς Ρώμην πρὸς τὸν Καρδινάλιον Ἰούλιον Σαντόριον ὑπεδείκνυεν ὅτι ἡ τροποποίησις τοῦ ἡμερολογίου προυκάλει ταραχάς, ἀλλ' ἔλαβεν ἀπάντησιν ὅτι «οὐκ ἀσυνέτως διεσκέψαντο Ρωμαῖοι περὶ τοῦ Πάσχα»[2]. Ἀναλαβὼν δὲ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐπίκρισιν τῆς καινοτομίας ἀνεζήτησε τὰς αἰτίας αὐτῆς καὶ τοὺς σκοποὺς ἐν τῇ ἀδιαλείπτῳ τάσει τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας πρὸς μεταβολὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθεστώτων καὶ πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ἐξουσίας αὐτῆς. Εἶχε δὲ ὁ Μελέτιος πρὸς τὰς σχετικὰς περὶ τοῦ ἡμερολογίου μελέτας καί τινας ἐπιτοπίους διὰ τὴν Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας ἀνάγκας. Διότι ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἀβησσινίᾳ δραστηριώτατα εἰργάζοντο παπικοὶ ἀπεσταλμένοι, ἰδίως ἐκ τοῦ τάγματος τῶν Ἰησουϊτῶν, πρὸς ἕνωσιν τῶν Μονοφυσιτῶν τῶν εἰρημένων χωρῶν μετὰ τῆς Ρώμης.

---

[1] *Δοσιθέου* Ἱεροσολύμων, Τόμος ἀγάπης, Ἐν Ἰασίῳ 1699, σ. 538. *Μελετίου* Ἀθηνῶν, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία Γ, 402. *Κ. Σάθα*, Σχεδίασμα, σ. 28-32. *Φιλίππου Κυπρίου,* Chronicon Ecclesiae graecae, Lipsiae 1687, σ. 48 τοῦ παραρτήματος. *Joh. Mich. Heineccii,* Abbildung der alten und neuen griechischen Kirche, Leipzig 1711, σ. 180 (III). Τὴν Ἐγκύκλιον ὑπέγραψαν ὁ Ἱερεμίας ΚΠ., Σίλβεστρος Ἀλεξανδρείας, Ἰωακεὶμ Ἀντιοχείας καὶ Γαβριὴλ Ἀχρίδος.

[2] *Γ. Καραβαγγέλη*, ἔνθ' ἀν. σ. 122-123.

Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1582 συνεκρότησαν ἐν Καΐρῳ Σύνοδον παραταθεῖσαν μέχρι Φεβρουαρίου 1583, ὁ δὲ Κόπτης Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ἰωάννης συμμετασχὼν τῆς Συνόδου παρεπείσθη εἰς ἕνωσιν μετὰ τῆς Ρώμης συναποδεχθεὶς καὶ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως χρόνῳ ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης ὁ δὲ τοποτηρητὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου ἦτο ἀδιάλλακτος τῶν Λατίνων ἐχθρός, κατέστησε μάλιστα ὑπόπτους πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς τῆς Αἰγύπτου τοὺς παπικοὺς ἀπεσταλμένους φυλακισθέντας καὶ μόλις διὰ πληρωμῆς 5000 ταλήρων ἀπελευθερωθέντας. Ἀλλ᾽ οἱ Κόπται διῃρέθησαν ὡς πρὸς τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, οἱ μὲν ἀποδεχόμενοι οἱ δὲ ἀποκρούοντες αὐτό. Πρὸς διαφώτισιν δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Κοπτῶν ὁ Μελέτιος Πηγᾶς προέβη εἰς τὴν σύνταξιν πραγματείας ἐπιγραφείσης «Ἀλεξανδρινὸς τόμος» ἐναντίον τοῦ νέου ἡμερολογίου[1]. Τοῦτο ἀπεκάλεσεν ὁ Μελέτιος «νεώτατον νεωτερισμὸν» τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης, ὡς φαίνεται δ᾽ ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ τόμου ἦτο ἐνήμερος τῆς ἱστορίας τοῦ ζητήματος καὶ τῶν προηγηθεισῶν ἀποπειρῶν πρὸς μεταρρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου, ἀλλ᾽ ἐτόνιζε κυρίως μόνον τὴν κανονικὴν αὐτοῦ ὄψιν. Ὁ Μελέτιος δὲν ἀποδίδει πολλὴν σημασίαν εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον μαθηματικῶς καὶ ἀστρονομικῶς εἶναι ἀκριβέστερον τοῦ ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου. Τοὐναντίον μάλιστα ἐπιμένει θεωρῶν ἀκριβέστερον τὸ ἰουλιανόν. Ἀλλὰ κυρίως δι᾽ αὐτὸν σημασίαν ἔχει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου ἐγένετο αὐθαιρέτως ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης ἐπ᾽ ἀνατροπῇ ὡρισμένων κανόνων καὶ διατάξεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὴ πρὸς προσηλυτευτικὸν σκοπόν. Ὁ Μελέτιος ἔχει ὑπ᾽ ὄψει τὸν 7ον Ἀποστολικὸν κανόνα, τὴν περὶ τοῦ Πάσχα διάταξιν τῆς Α´ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὸν 1ον κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου. Περὶ τούτων ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν περαιτέρω, σημειοῦμεν δὲ μόνον ἐνταῦθα ὅτι ὁ Μελέτιος Πηγᾶς ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν κανόνων καὶ τῶν διατάξεων τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ Πάσχα

---

[1] *E. Legrand,* Lettres du Meletius Pigas antérieures à sa promotion au Patriarcat, Paris 1903, σ. 97 ἑξ. *J. J. Malischewsky,* Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Πηγᾶς (ρωσιστί), ἐν Κιέβῳ 1872, II, 29-43. Πρβλ. *Ἀγαθαγγέλου Νικολάκη* (νῦν ἐπισκόπου Χανίων), Μελέτιος ὁ Πηγᾶς, ἐν Χανίοις 1903, σ. 56-58.

παρατρέχει τοὺς ἱστορικοὺς λόγους, δι' οὓς ἐξεδόθησαν, ἐξαίρων μόνον τὸ ἄλλως ἀναντίρρητον γεγονὸς ὅτι ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου προσκρούει εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις. Τούτων πάντων ἕνεκα θεωρεῖ ὁ Μελέτιος Πηγᾶς ἀποκρουστέαν τὴν μεταρρύθμισιν.

(Ἕπεται συνέχεια). *Ἀρχιμ.* ***Χρυσόστομος Παπαδόπουλος.***

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας καὶ πάσης Ἀγγλίας κ. Randall ἀπήντησεν εἰς τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος» δημοσιευθὲν τηλεγράφημα τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ἑξῆς τηλεγραφήματος·

«Ἀγάλλομαι λαβὼν τὸ τηλεγράφημα τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος καὶ διαβιβάζων εἰς ἀπάντησιν τὰς ἀδελφικάς μου εὐχὰς καὶ τὴν διαβεβαίωσιν περὶ τῶν προσευχῶν τῶν Ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἵνα ἡ ἀνάρρησις τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος εἰς τὴν μεγάλην θέσιν, ἣν νῦν κατέχετε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ἀποβῇ πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς προσαγωγὴν τῆς ἱερᾶς ἐκείνης ἀδελφότητος, ἥτις, ὡς ἡ Ὑμετέρα Ἁγιότης ἀληθῶς εἶπεν, ἑνοῖ τὰς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ πίστει καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας.

»Οἱ καιροὶ εἶναι ἐπίσημοι. Ὁ κόσμος συνταράσσεται ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ ἡμεῖς ἑνούμεθα ἐν τῇ προσευχῇ ἵνα ὁ Κύριος στεφανώσῃ τὰς ἐν τῇ πίστει προσπαθείας τῶν γενναίων ἡμῶν πολιτῶν διὰ τῆς εὐλογίας εἰρήνης δικαίας καὶ μενούσης».

— Ἐν τῷ καέντι ναῷ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου τῆς Θεσσαλονίκης ἀνεκαλύφθη ὄπισθεν τῆς δεξιᾶς παραστάδος τοῦ τέμπλου σπουδαιότατον μωσαϊκόν, τὸ ὡραιότατον καὶ ἄριστα διατηρούμενον ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποκαλυφθέντων. Τὸ μωσαϊκὸν τοῦτο παρίστησιν ὁλόσωμον τὸν ἅγιον Δημήτριον φέροντα λευκὴν χλαμύδα καὶ ταβλίον, ἔχοντα δὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα προστατευτικῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐπισκόπου κρατοῦντος Εὐαγγέλιον. Κάτωθι τῆς εἰκόνος ταύτης ὑπάρχει ἡ ἑξῆς μουσειωτὴ ἐπιγραφή· «Πανόλβιος Χριστοῦ μάρτυς φροντίδα τίθημι πολιτῶν καὶ ξένων».

Ἱερὰ Σύνοδος. — *Συνεδρία τῆς 7 Ἀπριλίου.* — Ἐπετράπη ἐπὶ τῇ αἰτήσει του εἰς τὸν ἱεροκήρυκα Δημητριάδος Ἀρχιμ. κ. Καλλίνικον Κρεατσούλην ἵνα περιέλθῃ τὴν Θεσσαλίαν κηρύττων πρὸς τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ αἰσθήματος.

— Συστάσει τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπείας Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ἐπετράπη ἡ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας καὶ Παξῶν χειροτονία εἰς πρεσβύτερον κατὰ βαθμοὺς τοῦ μοναχοῦ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Φανερωμένης τῆς ἐπισκοπῆς Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Θωμᾶ Κονιδάρη.

—Γνωσθέντος ἐξ ἐγγράφου τῆς ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπείας Πατρῶν ὅτι ὁ ἱερεὺς Φώτιος Τζούνης ἐτέλεσε γάμον ε' βαθμοῦ ἀγχιστείας πιστοποιήσας ὅτι οὐδεμία συγγένεια ὑφίστατο μεταξὺ τῶν συζευχθέντων, ὁ μὲν γάμος ἐκυρώθη, κατὰ δὲ τοῦ ἱερέως ἀπεφασίσθη νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα ἐπὶ ψευδεῖ πιστοποιήσει.

—Τοῦ ἀρχιμ. Ἀρσενίου Σάλτα δηλώσαντος ὅτι δὲν δέχεται νὰ μεταβῇ ὅπως ἐφημερεύσῃ παρὰ τῇ ἐν Μελίτῃ ἑλληνικῇ κοινότητι, διότι τὰ μέσα ἃ ἡ κοινότης αὕτη ὁρίζει διὰ τὸν ἱερέα αὐτῆς δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν, τοῦθ' ὅπερ ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἐκθέσεων τοῦ ἐν Μελίτῃ Ἕλληνος Προξένου, ἡ Ἱ. Σ. ἀπεφάσισε νὰ ἀνακοινώσῃ τῇ εἰρημένῃ κοινότητι ὅτι οὐδεὶς ἱερεὺς δύναται νὰ ἀποσταλῇ αὐτοῖς πρὶν ἐξασφαλίσωσιν αὐτῷ ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν.

—Ἐπὶ ἀνακοινώσει τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Πατρῶν ὅτι διώρισε προσωρινῶς ἐφημέριον ἐν τῇ κοινότητι Ρενεσίου ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος τακτικοῦ αὐτῆς ἐφημερίου, ἀπεφασίσθη νὰ δηλωθῇ τῇ εἰρημένῃ ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείᾳ ὅτι ἐνήργησε καθ' ὑπέρβασιν δικαιωμάτων, καὶ νὰ κληθῇ αὕτη ὅπως ὑποβάλῃ τῇ Ἱ. Σ. τὴν ἀναγκαίαν περὶ διορισμοῦ πρότασιν.

—Τοῦ ἀρχιμ. κ. Χρυσοστ. Παπαδοπούλου ἐπιστρέψαντος μετὰ τῆς οἰκείας ἐκθέσεως τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ Κατήχησις» ἔργον τοῦ κ. Δ. Σ. Μπαλάνου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας παραπεμφθὲν πρὸς κρίσιν εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον, ἀπεφασίσθη ἵνα διαπεμφθῇ τοῦτο μετὰ τῆς ἐκθέσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

— Τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας διαβιβάσαντος εἰς τὴν Ἱ. Σ. πρὸς κρίσιν τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐκλογαὶ ἐκ τῆς χριστιαν. λυρικῆς ποιήσεως» ἔργον τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Κουϊμουτσοπούλου, ἀπεφασίσθη ἵνα παραπεμφθῇ τοῦτο πρὸς μελέτην καὶ κρίσιν εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Ε. Ζολώταν.

—Ἠκυρώθη, ὡς καθ' ὑπέρβασιν γενομένη, ἡ ὑπὸ τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Λακαιδαίμονος καὶ Μονεμβασίας ἀντικατάστασις τοῦ προσωρινοῦ συμβούλου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Καστρίου Συμεὼν Σπυριδοπούλου διὰ τοῦ Στεφάνου Μανιάτου.

— Τοῦ Ἁγίου Τρίκκης καὶ Σταγῶν ὑποβαλόντος ὁριστικὴν καὶ τελεσίδικον ἀπόφασιν τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου Κριτσινίου Χρήστου Παπαγιαννοπούλου, ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς ἔγκρισιν κατὰ τὸν νόμον.

Συνεδρία τῆς 9 Ἀπριλίου.— Ἐπετράπη ἡ χειροθεσία εἰς πνευματικοὺς 1) τοῦ ἐφημερίου τῆς κοινότητος Γιαννιτσανίκων Μεσσηνίας Γεωργίου Μονάχου, καὶ 2) τοῦ ἐφημερίου Πιαλῆ Ἀρκαδίας Νικολάου Βούτση, διετάχθησαν δὲ τακτικαὶ ἔνορκοι ἀνακρίσεις κατὰ τοῦ ἱερέως Γεωργίου Δεκανίου, καταγγελθέντος ὑπὸ τῆς ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπείας Μαντινείας ὡς σφετεριζομένου τὰ καθήκοντα πνευματικοῦ.

— Καταγγελθέντων τῶν ἱερέων Μικρομάνης ὡς ἀρνουμένων νὰ ἐκπληρῶσιν ὡς μέχρι τοῦδε τὰ ἱερατικὰ καθήκοντα καὶ ἐν Καλαμίῳ, ἀπεφασίσθη νὰ διαταχθῇ ἡ ἁρμοδία ἐπισκοπ. Ἐπιτροπεία Μεσσηνίας ὅπως συστήσῃ αὐτοῖς τὰ δέοντα.

Διάφορα.

— Πρὸς ἵδρυσιν ἕδρας τῆς νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ βασιλικῷ κολλεγίῳ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου ἔχει προσενέγκῃ πρὸ καιροῦ τετρακοσίας λίρας ἡ εὐγενὴς ἀγγλὶς συγγραφεὺς Ἁγνὴ Σμίθ. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς μόνιμον λειτουργίαν τῆς ἕδρας οἱ πρόκριτοι τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἑλληνικῶν παροικιῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐν Λονδίνῳ ἁμιλλώμενοι πρὸς ἀλλήλους συνήγαγον ἤδη ποσὸν 12.000 λιρῶν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ, ὅστις οὕτω δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐξησφαλισμένος. Θεωρεῖται πιθανὸν ὅτι ἡ θέσις θὰ δοθῇ τῷ διακεκριμένῳ ἑλληνιστῇ καὶ συγγραφεῖ κ. Οὐ. Μίλλερ.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐν Ἀθήναις . . . . δρχ. 10
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις . . . . . » 12
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ . . . . . » 15
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0,35.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Ἀθηνῶν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ δ. θ.